

OP NOKIA TAKUUKORKO 10/2018 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n 26.5.2017 päivätyn ja julkaistun sekä 2.8.2017, 21.9.2017, 1.11.2017, 3.11.2017, 19.12.2017, 8.2.2018, 1.3.2018, 22.3.2018, 24.4.2018, 4.5.2018 ja 11.5.2018 täydennetyin joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen ("Ohjelmaesite") ja siinä olevien Yleisten lainaehtojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehtoja (siton kuin niitä on täydennetty 1.11.2017) sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään liikkeeseenlaskupäivänä.

OP Yrityspankki Oyj laskee liikkeeseen rajatulle joukolle sijoittajia merkittäväksi tarkoitetun private placement -tyyppisen joukkovelkakirjalainan.

SIJOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIJOITTAMANSA PÄÄOMAN SEKÄ TUOTON OSITTAIN TAI KOKONAAN.

OP YRITYSPANKKI OYJ:N 26.5.2017 PÄIVÄTYN JA JULKAISTUN OHJELMAESITTEEN VIIMEINEN VOIMASSAOLOPÄIVÄ ON 26.5.2018. OHJELMAESITETTÄ SEURAAVA FINANSSIVALVONNAN HYVÄKSYMÄ OHJELMAESITE TULLAAN JULKAISEMAAN OP RYHMÄN VERKKOSIVUILLA WWW.OP.FI/JOUKKOLAINAT.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	OP Nokia Takuukorko 10/2018
2. Liikkeeseenlaskija:	OP Yrityspankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	OP Yrityspankki Oyj
4. Maksuasiamies:	OP Yrityspankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	OP Yrityspankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Takaisinmaksettavan määrän laskentaa varten seuraava Osake:

Osake	ISIN	Valuutta	Bloomberg Ticker
Nokia Oyj	FI0009000681	EUR	NOKIA FH

Tuottokomponentti: Kiinteä korko

7. Valuutta: Euro
8. Lainan nimellisarvo: 4.565.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto: Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä: 4.565
11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä: Nimellisarvo 1.000 euroa
Minimimerkintä 5.000 euroa.
12. Merkintäaika: 18.5.2018 – 15.6.2018 klo 14.00 asti
13. Liikkeeseenlaskupäivä: 20.6.2018
14. Laina-aika: 20.6.2018 – 28.5.2019
15. Takaisinmaksupäivä: 28.5.2019
- Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
16. Takaisinmaksettava määrä: Nimellisarvo x Palautuskerroin
- Kohde-etuus/Kohde-etuuskori: Kohdassa 6. ilmoitettu Osake
- Nimellisarvo: 4.565.000 euroa
- Palautuskerroin: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö4:
Jos Tuotto on pienempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier:
 $1 + (\text{Tuotto} - \text{Tuottoraja})[\times \text{Kerroin}]$,
kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen.
- Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo.
- Jos Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier, Palautuskerroin on 1

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö4:

Jos Tuotto on pienempi kuin -15 %:

$1 + (\text{Tuotto} - 0 \%)$, kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen.

Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo.

Jos Tuotto on suurempi tai yhtä suuri kuin -15 %, Palautuskerroin on 1

Paino Sääntö 2:n laskentaa varten: Ei sovelleta

Irtautumispiste: Ei sovelleta

Kiinnityspiste: Ei sovelleta

Palautusosuus: Ei sovelleta

Valuuttakurssikerroin: Ei sovelleta

FX Loppuarvo: Ei sovelleta

FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten: Ei sovelleta

FX Alkuarvo: Ei sovelleta

FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten: Ei sovelleta

Tuotto: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskentakaava1:

$$\frac{\text{Loppuarvo}}{\text{Alkuarvo}} - 1$$

Selitys: Tuotto määräytyy Kohde-etuuden suhteellisen arvonmuutoksen perusteella siten, että Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.

Paino Sääntö 4:n laskentaa varten: Ei sovelleta

Paino Sääntö 5:n laskentaa varten: Ei sovelleta

Loppuarvo: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Loppuarvo2:

Loppuarvon [määräytymispäivän/määräytymispäivien] virallinen päätösarvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo2:

Loppuarvon määräytymispäivän virallinen päätösarvo

Loppuarvon määräytymispäivä(t): Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:

Arvostuspäivä

Arvostuspäivä(t): 10.5.2019

Havaintopäivä(t): Ei sovelleta

Päättyminenpäivä: Ei sovelleta

Tarkastelupäivä(t): Ei sovelleta

Keskiarvostuspäivä(t): Ei sovelleta

Alkuarvo: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:

Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:

Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).

Alkuarvon määräytymispäivä(t): Ei sovelleta

Arvostuspäivä(t): Ei sovelleta

Havaintopäivä(t): Ei sovelleta

Lähtöpäivä: Ei sovelleta

Tarkastelupäivä(t): Ei sovelleta

Keskiarvostuspäivä(t): Ei sovelleta

Barrier: -15 %

Tuottoraja: 0 %

Kerroin:	Ei sovelleta
Vähimmäispalautuskerroin:	0
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Toteutuskorko:	Ei sovelleta
Enimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
17. Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä
18. Lainaan soveltuvat Tuottokomponentit:	Kiinteä korko
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Ei sovelleta
19. Koron määräytymisperuste:	
Korkosidonnainen Laina:	
Korkojakso(t):	Ei sovelleta
Korkojakson Päätymispäivä(t):	Ei sovelleta
Kertahyvityksenä maksettava Korkotuotto:	<i>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 3 mukaisessa muodossa valittu Korkotuotto1:</i> $\text{Korkotuotto}_t = \text{Laskennallinen Pääoma}_t \times \text{Nimelliskorko}_t [\times \text{Koronlaskuperuste}_t]$
	<i>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Korkotuotto1:</i> $\text{Korkotuotto}_t = \text{Laskennallinen Pääoma}_t \times \text{Nimelliskorko}_t$
Laskennallinen pääoma _t :	4.565.000 euroa
Nimelliskorko _t :	Kiinteä korko
Kiinteä korko:	6 %
Vaihtuva korko:	Ei sovelleta
Muut korkorakenteet:	Ei sovelleta
Taulukko:	Liitteen 3 mukaista Taulukkoa ei sovelleta

Nimelliskoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Marginaali:	Ei sovelleta
Annuiteettitekijä:	Ei sovelleta
Koronlaskuperuste:	Ei sovelleta
Luottoriskisidonnainen Laina:	Ei sovelleta
Kertatuotto:	Ei sovelleta
20. Hyvityksen määräytymisperuste:	Ei sovelleta
21. Koronmaksupäivä:	28.5.2019
22. Pankkipäivä:	Helsinki, TARGET
23. Pankkipäiväolettama:	Seuraava
24. Lainan etuoikeusasema:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennakaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11
26. Arvo-osuuden omistajan oikeus vaatia ennakaisista takaisinmaksua:	Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennakaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdistunut lainmuutos")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu
28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennakaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvien kulujen kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuva kulujen kasvu")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu

29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan en-
nenaikaiseen takaisinmaksuun Suo-
jausinstrumentissa tapahtuneen häiriön pe-
rusteella ("Suojausinstrumentissa tapahtunut
häiriö"):
- Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu
30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ta-
kaisinostoon:
- Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteutta-
miselle:
- OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron.
- OP Yrityspankki pidättää itselleen oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli OP Yrityspankin mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista
32. Lainaehdojen lopullinen vahvistaminen:
- Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20
33. Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatiliiteetista:
- Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatiliiteetista saa pyydettäessä merkintäpaikoista.

OSA II – ERITYISET EHDOT

Korkosidonnaiset Lainat

1. Erityinen enneaikainen takaisinmaksu:
- Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.10.1 ei sovelleta

Osakesidonnaiset Lainat

1. Markkinahäiriö:
- Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 3 soveltuu
2. Arvostuspäivän siirtyminen:
- Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 4 soveltuu
3. Korjaus Osakkeen arvoon:
- Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 5 soveltuu

4. Osakkeeseen tai sen liikkeeseenlaskeneeseen yhtiöön kohdistuva mukauttamistoimenpide:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 6 soveltuu
5. Erityinen enneaikainen takaisinmaksu:	
a) Kohde-etuuden korvaamisen tai laskennan korjauksen kohtuuttomuus	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 7 a) soveltuu
b) Lainan rakenteesta johtuva enneaikainen takaisinmaksu	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohtaa 7 b) ei sovelleta
6. Arvopaperipörssi:	NASDAQ OMX Helsinki
7. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:	www.nokia.com
8. Lisenssisopimuksen mukainen käyttöoikeus:	Ei sovelleta

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

1. Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen:	OP Yrityspankin hallituksen 22.12.2017 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 14.5.2018.
2. Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat:	OP Yrityspankki toimii tässä Lainassa Liikkeeseenlaskijana, Laskenta-asiamiehenä ja Lainaa myyvänä osapuolena. Liikkeeseenlaskijan, Laskenta-asiamiehen ja Lainaa myyvän osapuolen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksumelvoitteiden määrään. Eturistiriitoja hallitaan muun muassa organisatorisesti sekä asianmukaisten toimintaperiaatteiden, tuotehallinnan ja päätöksentekomenettelyjen avulla. Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.
3. Liikkeeseenlaskun luonne:	Yksittäinen laina
4. Merkintäpaikat:	OP Yrityspankki Oyj
5. Merkintäoikeudet:	Ei sovellu
6. Merkintä-/säilytyspalkkio:	Ei

- Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.
7. Arvo-osuuksien kirjaaminen: Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti
8. Emissiokurssi: 97,70
9. Merkinnän maksu: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio: Lainalle laskettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto riippuu Kohde-etuuden arvonkehityksestä, joten sitä ei ole mahdollista laskea etukäteen.
- Jos Laina pidetään Takaisinmaksupäivään, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto riippuvainen Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruudesta.
- Lainan kassavirtojen painotettu keskimääräinen takaisinmaksuaika eli Macaulayn duraatio on 342 päivää.
11. Merkintäsitoumukset: Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella Ei sovellu
13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä: Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100% merkitystä nimellisarvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.
14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käyttötapa: Strukturointikustannus on enintään 1,50 prosenttia, joka vastaa noin 1,60 prosentin vuotuista kustannusta, mikäli sijoitus pidetään eräpäivään asti, eikä Lainassa ole tapahtunut ennaikaista takaisinmaksua. Strukturointikustannuksen suuruus perustuu lisäksi sille oletukselle, että Lainan emissiokurssi on 99,33. Kustannus sisältyy merkintähintaan, eli sitä ei vähennetä eräpäivänä maksettavasta tuotosta taikka eräpäivänä palautettavasta Takaisinmaksettavasta määrästä. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti ja se perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 14.5.2018. Strukturointikustannus perustuu Lainan alustaviin ehtoihin. Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle Lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali ja markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset. Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota.

Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.

15. Arvo-osuusjärjestelmä ja rekisterinpitäjä: Euroclear Finland Oy:n arvo-osuusjärjestelmä
16. Lainan ISIN-koodi: FI4000322318
17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta: Ei listata
18. Jälkimarkkinat: OP Yrityspankissa otetaan vastaan Lainaa koskevia osto- ja myyntitarjouksia.
18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen: Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen: Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot: Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t): Ei sovelleta
22. Ilmoitukset: Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut saatetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat

Helsingissä, 18. päivänä kesäkuuta 2018

OP YRITYSPANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	<p>Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto.</p> <p>Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena.</p> <p>Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännöskustannuksista.¹</p> <p>Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epä johdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.</p>
A.2.	Suostumus	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n toiminimi otettiin käyttöön 4.4.2016 alkaen (aiemmin Pohjola Pankki Oyj).</p> <p>Liikkeeseenlaskija on OP Yrityspankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "OP Yrityspankki", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija")</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP-Pohjola-ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen. Samassa yhteydessä Keskusyhteisö OP-Pohjola osk:n nimi muutettiin OP Osuuskunnaksi.</p>
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoinnista annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös</p>

¹ Tiivistelmän käännösvelvollisuus koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuin velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvelvollisuus ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

		<p>sijoitus- ja säilytyspalvelua. Osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu yhteenliittymästä ja muusta OP Ryhmästä. Yhteenliittymä on Yhteenliittymälaiissa säännelty kokonaisuus. OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 23.5.1997. OP Osuuskunnan yritys- ja yhteisötunnus on 0242522-1. Yhtiön rekisteröity osoite on OP Osuuskunta, Teollisuuskatu 1, 00510 Helsinki ja puhelinnumero 010 252 010. OP Ryhmään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p>
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p>
B.5.	Konserni	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 170 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu noin 170 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmän rakenne 31.3.2017:</p>

		<p style="text-align: center;">OP RYHMÄ</p> <p style="text-align: center;">1,8 milj. omistaja-asiakasta, joista 90 % kotitalouksia</p> <p style="text-align: center;">↓ Omistus 100 %</p> <p style="text-align: center;">172 OP Ryhmään kuuluvaa jäsenosuuspankkia</p> <p style="text-align: center;">↓ Omistus 100 %</p> <p style="text-align: center;">OP OSUUSKUNTA</p> <p style="text-align: center;">MERKITTÄVÄT TYTÄRYRITYKSET</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 33%;">OP Yrityspankki Oyj*</td> <td style="width: 33%;">OP Varainhoito Oy*</td> <td style="width: 33%;">OVY Vakuutus Oy*</td> </tr> <tr> <td>• OP Vakuutus Oy**</td> <td>OP Kiinteistösjointus Oy*</td> <td>Pivo Wallet Oy*</td> </tr> <tr> <td>Helsingin Seudun Osuuspankki***</td> <td>OP Henkivakuutus Oy*</td> <td>Checkout Finland Oy*</td> </tr> <tr> <td>OP Asuntoluottopankki Oyj*</td> <td>OP Rahastoyhtiö Oy*</td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Korttiryhtiö Oyj*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Prosessipalvelut Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Palvelut Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p style="font-size: small;">* OP Osuuskunnan omistus 100 % ** Suunnitteilla siirtää tytäryhtiöineen OP Yrityspankki Oyj:stä OP Osuuskunnan suoraan omistukseen tulevaisuudessa *** OP Osuuskunnan määräysvalta 2/3 KESKINÄINEN VASTUU: OP Osuuskunta ja OP Ryhmän jäsenluottolaitokset, jotka kuuluvat keskinäisen vastuun piiriin, on merkitty kuvaan oranssilla.</p>	OP Yrityspankki Oyj*	OP Varainhoito Oy*	OVY Vakuutus Oy*	• OP Vakuutus Oy**	OP Kiinteistösjointus Oy*	Pivo Wallet Oy*	Helsingin Seudun Osuuspankki***	OP Henkivakuutus Oy*	Checkout Finland Oy*	OP Asuntoluottopankki Oyj*	OP Rahastoyhtiö Oy*		OP Korttiryhtiö Oyj*			OP Prosessipalvelut Oy*			OP Palvelut Oy*																																									
OP Yrityspankki Oyj*	OP Varainhoito Oy*	OVY Vakuutus Oy*																																																												
• OP Vakuutus Oy**	OP Kiinteistösjointus Oy*	Pivo Wallet Oy*																																																												
Helsingin Seudun Osuuspankki***	OP Henkivakuutus Oy*	Checkout Finland Oy*																																																												
OP Asuntoluottopankki Oyj*	OP Rahastoyhtiö Oy*																																																													
OP Korttiryhtiö Oyj*																																																														
OP Prosessipalvelut Oy*																																																														
OP Palvelut Oy*																																																														
B.9.	Tulosennuste	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Vuoden 2018 näkymät: OP Yrityspankki -konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan muodostuvan samantasoisesti kuin vuonna 2017.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Vuoden 2018 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan pienemmäksi kuin vuoden 2017 tulos.</p>																																																												
B.10.	Tilintarkastuskertomuksien huomautukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p>																																																												
B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	<p>Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti katsauskaudella 1.1. – 31.12.2017.</p> <p style="text-align: center;">Tuloslaskelma</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Milj. €</th> <th style="text-align: right;">10–12/ 2017</th> <th style="text-align: right;">10–12/ 2016</th> <th style="text-align: right;">1–12/ 2017</th> <th style="text-align: right;">1–12/ 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korkokate</td> <td style="text-align: right;">72</td> <td style="text-align: right;">50</td> <td style="text-align: right;">259</td> <td style="text-align: right;">228</td> </tr> <tr> <td>Vakuutuskate</td> <td style="text-align: right;">137</td> <td style="text-align: right;">135</td> <td style="text-align: right;">459</td> <td style="text-align: right;">534</td> </tr> <tr> <td>Nettopalkkiotuotot</td> <td style="text-align: right;">-10</td> <td style="text-align: right;">-14</td> <td style="text-align: right;">-24</td> <td style="text-align: right;">-4</td> </tr> <tr> <td>Sijoitustoiminnan nettotuotot</td> <td style="text-align: right;">99</td> <td style="text-align: right;">94</td> <td style="text-align: right;">389</td> <td style="text-align: right;">247</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut tuotot</td> <td style="text-align: right;">10</td> <td style="text-align: right;">3</td> <td style="text-align: right;">38</td> <td style="text-align: right;">33</td> </tr> <tr> <td>Osuus osakkuusyritysten tuloksesta</td> <td style="text-align: right;">0</td> <td style="text-align: right;">-2</td> <td style="text-align: right;">1</td> <td style="text-align: right;">-2</td> </tr> <tr> <td>Tuotot yhteensä</td> <td style="text-align: right;">308</td> <td style="text-align: right;">266</td> <td style="text-align: right;">1 121</td> <td style="text-align: right;">1 037</td> </tr> <tr> <td>Henkilöstökulut</td> <td style="text-align: right;">43</td> <td style="text-align: right;">42</td> <td style="text-align: right;">164</td> <td style="text-align: right;">162</td> </tr> <tr> <td>Poistot ja arvonalentumiset</td> <td style="text-align: right;">21</td> <td style="text-align: right;">14</td> <td style="text-align: right;">64</td> <td style="text-align: right;">51</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut kulut</td> <td style="text-align: right;">98</td> <td style="text-align: right;">82</td> <td style="text-align: right;">344</td> <td style="text-align: right;">281</td> </tr> <tr> <td>Kulut yhteensä</td> <td style="text-align: right;">163</td> <td style="text-align: right;">137</td> <td style="text-align: right;">573</td> <td style="text-align: right;">494</td> </tr> </tbody> </table>	Milj. €	10–12/ 2017	10–12/ 2016	1–12/ 2017	1–12/ 2016	Korkokate	72	50	259	228	Vakuutuskate	137	135	459	534	Nettopalkkiotuotot	-10	-14	-24	-4	Sijoitustoiminnan nettotuotot	99	94	389	247	Liiketoiminnan muut tuotot	10	3	38	33	Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	-2	1	-2	Tuotot yhteensä	308	266	1 121	1 037	Henkilöstökulut	43	42	164	162	Poistot ja arvonalentumiset	21	14	64	51	Liiketoiminnan muut kulut	98	82	344	281	Kulut yhteensä	163	137	573	494
Milj. €	10–12/ 2017	10–12/ 2016	1–12/ 2017	1–12/ 2016																																																										
Korkokate	72	50	259	228																																																										
Vakuutuskate	137	135	459	534																																																										
Nettopalkkiotuotot	-10	-14	-24	-4																																																										
Sijoitustoiminnan nettotuotot	99	94	389	247																																																										
Liiketoiminnan muut tuotot	10	3	38	33																																																										
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	-2	1	-2																																																										
Tuotot yhteensä	308	266	1 121	1 037																																																										
Henkilöstökulut	43	42	164	162																																																										
Poistot ja arvonalentumiset	21	14	64	51																																																										
Liiketoiminnan muut kulut	98	82	344	281																																																										
Kulut yhteensä	163	137	573	494																																																										

	Saamisten arvonalentumiset	2	23	12	37
	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0	2	2
	Tulos ennen veroja	142	105	535	504
	Tuloverot	29	24	105	102
	Kauden tulos	113	81	430	402
	Jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	110	79	424	399
	Määräysvallattomille omistajille	3	1	6	3
	Kauden tulos	113	81	430	402
	Laaja tuloslaskelma				
	Kauden tulos	113	81	430	402
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	0	-31	4	-79
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käyvän arvon rahaston muutos				
	Käypään arvoon arvostamisesta	-26	-26	-37	104
	Rahavirran suojauksesta	0	-3	-4	-7
	Muuntoerot	0	0	0	0
	Tuloverot				
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista(/tappioista)	0	6	-1	16
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	5	5	7	-21
	Rahavirran suojauksesta	0	1	1	1
	Kauden laaja tulos	93	33	400	416
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	90	32	394	412
	Määräysvallattomille omistajille	2	1	6	4
	Kauden laaja tulos	93	33	400	416
	Tase				
		31.12.	31.12.		
	Milj. €	2017	2016		
	Käteiset varat	12 825	9 336		
	Saamiset luottolaitoksilta	9 294	9 458		
	Kaupankäynnin rahoitusvarat	589	638		
	Johdannaissopimukset	3 426	4 678		
	Saamiset asiakkailta	20 120	18 702		
	Sijoitusomaisuus	15 506	16 698		
	Osuudet osakkuusyrityksissä	49	46		
	Aineettomat hyödykkeet	777	790		

	Aineelliset hyödykkeet	115	93
	Muut varat	1 708	2 488
	Verosaamiset	35	46
	Varat yhteensä	64 445	62 974
	Velat luottolaitoksille	14 035	10 332
	Johdannaissopimukset	3 216	4 398
	Velat asiakkaille	18 837	16 178
	Vakuutusvelka	3 143	3 008
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 791	19 826
	Varaukset ja muut velat	2 307	3 231
	Verovelat	419	405
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 547	1 592
	Velat yhteensä	60 295	58 969
	Oma pääoma		
	Emoyhtiön omistajien osuus		
	Osakepääoma	428	428
	Käyvän arvon rahasto	164	197
	Muut rahastot	1 093	1 093
	Kertyneet voittovarot	2 404	2 179
	Määräysvallattomien omistajien osuus	60	109
	Oma pääoma yhteensä	4 149	4 005
	Velat ja oma pääoma yhteensä	64 445	62 974
	Luottolaitosvakavaraisuus		
	Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
	Omat varat, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
	OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 149	4 005
	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-125	-279
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-2	-6
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	4 022	3 720
	Aineettomat hyödykkeet	-76	-76
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-16	-23
	Ennakoitu voitonjako	-212	-201
	Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-134	-126
	Ydinpääoma (CET1)	3 584	3 295
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	137	140
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	137	140
	Ensisijainen pääoma (T1)	3 720	3 435
	Debentuurilainat	1 073	1 193
	Toissijainen pääoma (T2)	1 073	1 193
	Omat varat yhteensä	4 793	4 628

	Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 5 miljoonaa euroa.		
	Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.		
	Kokonaisriski, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
	Luotto- ja vastapuoliriski	19 694	19 354
	Standardimenetelmä (SA)	2 069	1 861
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	33
	Luottolaitosvastuut	29	51
	Yritysvastuut ***	1 963	1 702
	Vähittäisvastuut	14	12
	Muut *	44	64
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	17 626	17 493
	Luottolaitosvastuut	1 053	1 141
	Yritysvastuut	11 643	11 551
	Vähittäisvastuut	1 130	983
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	3 753	3 741
	Muut	47	77
	Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	1 179	1 329
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 266	1 163
	Vastuun arvonoikaus (CVA)	205	253
	Kokonaisriski yhteensä	22 343	22 099
	* Muiden vastuiden riskipainosta 44 miljoonaa (45) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
	** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
	*** Vertailutietoa korjattu SA Yritysvastuiden osalta.		
	Suhdeluvut, %	31.12.2017	31.12.2016
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	16,0	14,9
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,7	15,5
	Vakavaraisuussuhde	21,5	20,9
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2017	31.12.2016
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	16,0	14,9
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,0	14,9
	Vakavaraisuussuhde	20,8	20,3
	Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
	Omat varat	4 793	4 628
	Pääomavaatimus	2 358	2 327
	Puskuri pääomavaatimukseen	2 435	2 301
	Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.		

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2017 jälkeen.

OP Ryhmän keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti kat-sauskaudella 1.1. – 31.12.2017.

Tuloslaskelma

Milj. €	10–12/ 2017	10–12/ 2016	1–12/ 2017	1–12/ 2016
Korkokate	279	260	1 094	1 058
Vakuutuskate	137	140	478	558
Nettopalkkiotuotot	254	222	928	859
Sijoitustoiminnan nettotuotot	90	108	495	390
Liiketoiminnan muut tuotot	11	18	94	122
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	14	-4	27	1
Tuotot yhteensä	784	743	3 115	2 989
Henkilöstökulut	193	199	758	762
Poistot ja arvonalentumiset	88	44	246	160
Liiketoiminnan muut kulut	223	188	769	646
Kulut yhteensä	504	431	1 773	1 567
Saamisten arvonalentumiset	20	41	48	77
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	56	53	217	206
Tulos ennen veroja	204	218	1 077	1 138
Tuloverot	51	41	223	223
Kauden tulos	153	177	854	915
Jakautuminen:				
Omistajille	150	177	849	913
Määräysvallattomille omistajille	3	0	6	2
Kauden tulos	153	177	854	915
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	153	177	854	915
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	20	-27	48	-329
Uudelleenarvostusrahaston muutos	17		17	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-86	-54	-146	176
Rahavirran suojauksesta	-4	-59	-32	-35
Muuntoerot	0	0	0	0
Tuloverot				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				

	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-4	5	-10	66
	Uudelleenarvostusrahaston muutos	-4		-4	0
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvai- kutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	17	11	29	-35
	Rahavirran suojauksesta	1	12	6	7
	Kauden laaja tulos	110	66	764	764
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Omistajille	122	63	759	726
	Määräysvallattomille omistajille	-12	3	5	38
	Kauden laaja tulos	110	66	764	764
	Tase				
			31.12.	31.12.	
	Milj. €		2017	2016	
	Käteiset varat		12 937	9 471	
	Saamiset luottolaitoksilta		504	337	
	Kaupankäynnin rahoitusvarat		590	692	
	Johdannaissopimukset		3 412	4 732	
	Saamiset asiakkailta		82 240	78 604	
	Sijoitusomaisuus		22 506	25 105	
	Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		10 126	9 168	
	Osuudet osakkuusyrytyksissä		228	91	
	Aineettomat hyödykkeet		1 555	1 474	
	Aineelliset hyödykkeet		798	871	
	Muut varat		2 131	2 992	
	Verosaamiset		214	210	
	Varat yhteensä		137 242	133 747	
	Velat luottolaitoksille		5 157	4 669	
	Johdannaissopimukset		3 026	4 044	
	Velat asiakkaille		65 549	60 077	
	Vakuutusvelka		9 950	10 586	
	Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista		10 158	9 205	
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		26 841	28 287	
	Varaukset ja muut velat		3 150	4 226	
	Verovelat		890	894	
	Lisäosuudet		0	77	
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 400	1 445	
	Velat yhteensä		126 122	123 509	
	Oma pääoma				
	OP Ryhmän omistajien osuus				
	Osuuspääoma				

	Jäsenosuudet	191	182
	Tuotto-osuudet	2 906	2 719
	Käyvän arvon rahasto	176	318
	Muut rahastot	2 173	2 108
	Kertyneet voittovarot	5 573	4 808
	Määräysvallattomien omistajien osuus	101	102
	Oma pääoma yhteensä	11 121	10 237
	Velat ja oma pääoma yhteensä	137 242	133 747
	Luottolaitosvakavaraisuus		
	Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
		31.12.2017	31.12.2016
	Omat varat, milj. €		
	OP Ryhmän oma pääoma	11 121	10 237
	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	92	-168
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-16	-41
	Lisäosuuspääomat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä		77
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	11 197	10 105
	Aineettomat hyödykkeet	-717	-620
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-31	-64
	Takaisinmaksettavat osuuspääomat	-148	-156
	Ennakoitu voitonjako	-90	-83
	Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-320	-309
	Ydinpääoma (CET1)	9 891	8 872
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	81	81
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	81	81
	Ensisijainen pääoma (T1)	9 973	8 954
	Debentuurilainat	1 121	1 239
	Toissijainen pääoma (T2)	1 121	1 239
	Omat varat yhteensä	11 093	10 192
	Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 20 (36) miljoonaa euroa.		
	Ydinpääomasta on vähennetty valvojan luvan mukaisesti asiakkaille tammikuussa 2018 palautetut irtisanotut osuuspääomat 148 (156) miljoonaa euroa ja heinäkuussa 2017 palautetut lisäosuudet 70 miljoonaa euroa. Lisäosuuspääomiin ja pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.		
		31.12.2017	31.12.2016
	Kokonaisriski, milj. €		
	Luotto- ja vastapuoliriski	39 383	38 853
	Standardimenetelmä (SA)	3 859	3 233
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	39
	Luottolaitosvastuut	8	36
	Yritysvastuut	2 423	1 812
	Vähittäisvastuut	1 057	1 039
	Muut *	353	307
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	35 525	35 620
	Luottolaitosvastuut	1 054	1 143

Yritysvastuut	21 438	20 913
Vähittäisvastuut	4 959	4 698
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	7 002	7 605
Muut	1 072	1 261
Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	1 179	1 329
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 958	3 666
Vastuun arvonoikaus (CVA)	205	253
Kokonaisriski yhteensä	44 725	44 101
EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 492	
Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	49 216	44 101
* Muiden vastuiden riskipainosta 283 miljoonaa (253) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,4 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
Suhdeluvut, %	31.12.2017	31.12.2016
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	20,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,3	20,3
Vakavaraisuussuhde	22,5	23,1
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2017	31.12.2016
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	19,9
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,1	19,9
Vakavaraisuussuhde	22,4	22,8
Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.12.2017	31.12.2016
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,1	20,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,3	20,3
Vakavaraisuussuhde	24,8	23,1
Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,0 prosenttiyksikköä.		
Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Omat varat	11 093	10 192
Pääomavaatimus	7 027	5 520
Puskuri pääomavaatimukseen	4 067	4 673
Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. Vertailuvuonna pääomavaatimus oli 12,5 prosenttia. EKP:n P2R-vaatimus tuli voimaan 1.1.2017.		
Velkaantuneisuus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Ensisijainen pääoma (T1)	9 973	8 954
Vastuut yhteensä	127 027	120 257
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,4
Velkaantumisastetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään EU komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.		

OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2017 jälkeen.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuositarkastuskaudella 1.1. – 31.3.2018 (Huom! Osavuositarkastuskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat):

Tuloslaskelma

Milj. €	1–3/ 2018	1–3/ 2017
Korkokate	61	55
Vakuutuskate	129	111
Nettopalkkiotuotot	-3	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	77	104
Liiketoiminnan muut tuotot	11	5
Tuotot yhteensä	276	276
Henkilöstökulut	46	43
Poistot ja arvonalentumiset	15	14
Liiketoiminnan muut kulut	84	80
Kulut yhteensä	145	138
Saamisten arvonalentumiset	10	-4
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	9	
Tulos ennen veroja	150	133
Tuloverot	30	25
Kauden tulos	120	109
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	116	108
Määräysvallattomille omistajille	3	0
Kauden tulos	120	109
Laaja tuloslaskelma		
Kauden tulos	120	109
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	3	3
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-36	0
Rahavirran suojauksesta	-2	0
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-9
Muuntoerot	0	0
Tuloverot		
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista(/tappioista)	-1	-1

	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulos- vaikutteisiksi		
	Käypään arvoon arvostamisesta	7	0
	Rahavirran suojauksesta	0	0
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		2
	Kauden laaja tulos	84	111
	Laajan tuloksen jakautuminen:		
	Emoyhtiön omistajille	80	110
	Määräysvallattomille omistajille	3	1
	Kauden laaja tulos	84	111
	Tase		
		31.3.2018	31.12.2017
	Milj. €		
	Käteiset varat	11 562	12 825
	Saamiset luottolaitoksilta	8 865	9 294
	Johdannaissopimukset	3 328	3 426
	Saamiset asiakkailta	20 434	20 120
	Sijoitusomaisuus	16 148	16 144
	Aineettomat hyödykkeet	770	777
	Aineelliset hyödykkeet	119	115
	Muut varat	2 010	1 708
	Verosaamiset	52	35
	Varat yhteensä	63 288	64 445
	Velat luottolaitoksille	13 669	14 035
	Johdannaissopimukset	3 042	3 216
	Velat asiakkaille	17 306	18 837
	Vakuutusvelka	3 412	3 143
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	17 672	16 791
	Varaukset ja muut velat	2 263	2 307
	Verovelat	422	419
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 530	1 547
	Velat yhteensä	59 316	60 295
	Oma pääoma		
	Emoyhtiön omistajien osuus		
	Osakepääoma	428	428
	Käyvän arvon rahasto	79	164
	Muut rahastot	1 093	1 093
	Kertyneet voittovarot	2 314	2 404
	Määräysvallattomien omistajien osuus	58	60
	Oma pääoma yhteensä	3 972	4 149
	Velat ja oma pääoma yhteensä	63 288	64 445

Luottolaitosvakavaraisuus

Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.

Omat varat, milj. €	31.3.2018	31.12.2017
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	3 972	4 149
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-123	-125
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	0	-2
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 849	4 022
Aineettomat hyödykkeet	-76	-76
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-20	-16
Ennakoitu voitonjako	-58	-212
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-79	-134
Ydinpääoma (CET1)	3 615	3 584
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	109	137
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	109	137
Ensisijainen pääoma (T1)	3 725	3 720
Debentuurilainat	1 039	1 073
Toissijainen pääoma (T2)	1 039	1 073
Omat varat yhteensä	4 764	4 793

Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 7 (5) miljoonaa euroa.

Pääomailainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.

Kokonaisriski, milj. €	31.3.2018	31.12.2017
Luotto- ja vastapuoliriski	19 910	19 694
Standardimenetelmä (SA)	2 183	2 069
Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	18
Luottolaitosvastuut	7	29
Yritysvastuut	2 064	1 963
Vähittäisvastuut	14	14
Muut*	79	44
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	17 727	17 626
Luottolaitosvastuut	1 006	1 053
Yritysvastuut	11 786	11 643
Vähittäisvastuut	1 157	1 130
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset**	3 736	3 753
Muut	42	47
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 427	1 179
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 285	1 266

	Vastuun arvonoikaus (CVA)	210	205
	Kokonaisriski yhteensä	22 832	22 343
	<p>* Muiden vastuiden riskipainosta 70 miljoonaa euroa (44) on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan. ** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.</p>		
	Suhdeluvut, %	31.3.2018	31.12.2017
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,8	16,0
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,3	16,7
	Vakavaraisuussuhde	20,9	21,5
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.3.2018	31.12.2017
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,8	16,0
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,8	16,0
	Vakavaraisuussuhde	20,4	20,8
	Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2018	31.12.2017
	Omat varat	4 764	4 793
	Pääomavaatimus	2 408	2 358
	Puskuri pääomavaatimukseen	2 356	2 435
	<p>Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksesta.</p>		
	<p>Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.</p>		
	<p>Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2018 jälkeen.</p>		
	<p>OP Ryhmän keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 31.3.2018 (Huom! Osavuosikatsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat).</p>		
	Tuloslaskelma		
	Milj. €	1–3/2018	1–3/2017
	Korkokate	282	260
	Vakuutuskate	127	117

	Nettopalkkiotuotot	232	226
	Sijoitustoiminnan nettotuotot	79	124
	Liiketoiminnan muut tuotot	12	31
	Tuotot yhteensä	732	757
	Henkilöstökulut	204	202
	Poistot ja arvonalentumiset	66	42
	Liiketoiminnan muut kulut	187	171
	Kulut yhteensä	456	415
	Saamisten arvonalentumiset	-4	-8
	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-52	-51
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	19	
	Tulos ennen veroja	239	283
	Tuloverot	53	53
	Kauden tulos	186	230
	Jakautuminen:		
	Omistajille	183	230
	Määräysvallattomille omistajille	3	1
	Kauden tulos	186	230
	Laaja tuloslaskelma		
	Kauden tulos	186	230
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	15	16
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käyvän arvon rahaston muutos		
	Käypään arvoon arvostamisesta	-52	-7
	Rahavirran suojauksesta	-6	-10
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-19	
	Muuntoerot	0	0
	Tuloverot		
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista(/tappioista)	-3	-3
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käypään arvoon arvostamisesta	10	1
	Rahavirran suojauksesta	1	2
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	4	
	Kauden laaja tulos	137	229
	Laajan tuloksen jakautuminen:		
	Omistajille	134	215
	Määräysvallattomille omistajille	3	13
	Kauden laaja tulos	137	229
	Tase		

		31.3.2018	31.12.2017
	Milj. €		
	Käteiset varat	11 670	12 937
	Saamiset luottolaitoksilta	332	504
	Johdannaissopimukset	3 294	3 412
	Saamiset asiakkailta	83 080	82 193
	Sijoitusomaisuus	23 401	23 324
	Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	10 028	10 126
	Aineettomat hyödykkeet	1 552	1 555
	Aineelliset hyödykkeet	794	798
	Muut varat	2 529	2 131
	Verosaamiset	249	224
	Varat yhteensä	136 931	137 205
	Velat luottolaitoksille	4 584	5 157
	Johdannaissopimukset	2 870	3 026
	Velat asiakkaille	64 947	65 549
	Vakuutusvelka	10 050	9 950
	Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10 069	10 158
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	27 704	26 841
	Varaukset ja muut velat	3 378	3 150
	Verovelat	885	890
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 383	1 400
	Velat yhteensä	125 871	126 122
	Oma pääoma		
	OP Ryhmän omistajien osuus		
	Osuuspääoma		
	Jäsenosuudet	191	191
	Tuotto-osuudet	2 829	2 906
	Käyvän arvon rahasto	88	176
	Muut rahastot	2 171	2 173
	Kertyneet voittovarot	5 660	5 536
	Määräysvallattomien omistajien osuus	122	101
	Oma pääoma yhteensä	11 060	11 084
	Velat ja oma pääoma yhteensä	136 931	137 205
	Luottolaitosvakavaraisuus		
	Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
	Omat varat, milj. €	31.3.2018	31.12.2017
	OP Ryhmän oma pääoma	11 060	11 121

	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pää-omasta	70	92
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-11	-16
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	11 119	11 197
	Aineettomat hyödykkeet	-719	-717
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-34	-31
	Takaisinmaksettavat osuuspääomat		-148
	Ennakoitu voitonjako	-75	-90
	Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-301	-320
	Ydinpääoma (CET1)	9 990	9 891
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	80	81
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	80	81
	Ensisijainen pääoma (T1)	10 070	9 973
	Debentuurilainat	1 088	1 121
	Toissijainen pääoma (T2)	1 088	1 121
	Omat varat yhteensä	11 159	11 093
	Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 21 (20) miljoonaa euroa.		
	Ennakoitu voitonjako 31.3.2018 sisältää 52 miljoonaa euroa vuoden 2017 maksamatonta voitonjakoa. Vertailuvuonna ydinpääomasta on vähennetty valvojan luvan mukaisesti asiakkaille tammikuussa 2018 palautetut irtisanotut osuuspääomat 148 miljoonaa euroa. Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.		
	Kokonaisriski, milj. €	31.3.2018	31.12.2017
	Luotto- ja vastapuoliriski	39 431	39 383
	Standardimenetelmä (SA)	3 846	3 859
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	18
	Luottolaitosvastuut	8	8
	Yritysvastuut	2 386	2 423
	Vähittäisvastuut	1 038	1 057
	Muut*	395	353
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	35 585	35 525
	Luottolaitosvastuut	1 007	1 054
	Yritysvastuut	21 851	21 438
	Vähittäisvastuut	4 786	4 959
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset**	6 838	7 002
	Muut	1 103	1 072
	Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 427	1 179
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	4 136	3 958
	Vastuun arvon oikaisu (CVA)	210	205
	Kokonaisriski yhteensä	45 205	44 725
	EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 768	4 492
	Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	49 973	49 216
	* Muiden vastuiden riskipainosta 346 miljoonaa (283) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		

		<p>** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,4 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.</p> <table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut, %</th> <th>31.3.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>20,0</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>20,2</td> <td>20,3</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>22,3</td> <td>22,5</td> </tr> </tbody> </table> <table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %</th> <th>31.3.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>20,0</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>20,0</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>22,2</td> <td>22,4</td> </tr> </tbody> </table> <table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %</th> <th>31.3.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>22,1</td> <td>22,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>22,3</td> <td>22,3</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>24,7</td> <td>24,8</td> </tr> </tbody> </table> <p>Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,1 prosenttiyksikköä.</p> <table> <thead> <tr> <th>Pääomavaatimus, milj. €</th> <th>31.3.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Omat varat</td> <td>11 159</td> <td>11 093</td> </tr> <tr> <td>Pääomavaatimus</td> <td>7 133</td> <td>7 027</td> </tr> <tr> <td>Puskuri pääomavaatimukseen</td> <td>4 025</td> <td>4 067</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakoh- taisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. EKP:n P2R-vaatimus tuli voimaan 1.1.2017.</p> <table> <thead> <tr> <th>Velkaantuneisuus, milj. €</th> <th>31.3.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ensisijainen pääoma (T1)</td> <td>10 070</td> <td>9 973</td> </tr> <tr> <td>Vastuut yhteensä</td> <td>126 785</td> <td>127 027</td> </tr> <tr> <td>Vähimmäisomavaraisuusaste, %</td> <td>7,9</td> <td>7,9</td> </tr> </tbody> </table> <p>Velkaantumistasetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.</p> <p>OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2018 jälkeen.</p>	Suhdeluvut, %	31.3.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,0	20,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,2	20,3	Vakavaraisuussuhde	22,3	22,5	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.3.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,0	20,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,0	20,1	Vakavaraisuussuhde	22,2	22,4	Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.3.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,1	22,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,3	22,3	Vakavaraisuussuhde	24,7	24,8	Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2018	31.12.2017	Omat varat	11 159	11 093	Pääomavaatimus	7 133	7 027	Puskuri pääomavaatimukseen	4 025	4 067	Velkaantuneisuus, milj. €	31.3.2018	31.12.2017	Ensisijainen pääoma (T1)	10 070	9 973	Vastuut yhteensä	126 785	127 027	Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,9
Suhdeluvut, %	31.3.2018	31.12.2017																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,0	20,1																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,2	20,3																																																												
Vakavaraisuussuhde	22,3	22,5																																																												
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.3.2018	31.12.2017																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,0	20,1																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,0	20,1																																																												
Vakavaraisuussuhde	22,2	22,4																																																												
Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.3.2018	31.12.2017																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,1	22,1																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,3	22,3																																																												
Vakavaraisuussuhde	24,7	24,8																																																												
Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2018	31.12.2017																																																												
Omat varat	11 159	11 093																																																												
Pääomavaatimus	7 133	7 027																																																												
Puskuri pääomavaatimukseen	4 025	4 067																																																												
Velkaantuneisuus, milj. €	31.3.2018	31.12.2017																																																												
Ensisijainen pääoma (T1)	10 070	9 973																																																												
Vastuut yhteensä	126 785	127 027																																																												
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,9																																																												
B.13.	Viimeaikaiset tapahtumat jotka voivat vaikuttaa maksukykyyn	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia Liikkeeseenlaskijaan liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia OP Ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa OP Ryhmän maksukykyä.</p>																																																												

B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti ja tätä kautta riippuvaisia toisistaan.</p>
B.15.	Päätoimialat	<p>OP Ryhmän 10.6.2016 vahvistetun strategian ja ryhmätasoisien strategisten tavoitteiden mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Strategiassa korostuu asiakaskokemuksen kehittäminen ja tehokkuuden parantaminen palveluita ja toimintoja digitalisoimalla sekä uusien asiakaskesteisten liiketoimintamallien rakentaminen, jotka tarjoavat synergioita suhteessa nykyisiin finanssipalveluihin. Liiketoimintaa laajennetaan kasvattamalla muun muassa terveys- ja hyvinvointiliiketoimintaa. Tulevina vuosina OP aikoo rakentaa terveys- ja hyvinvointipalveluista neljännen liiketoiminta-alueensa pankki-, vakuutus- ja varainhoitoliiketoimintojen rinnalle.</p> <p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalveluja. Muun liiketoimintansa lisäksi OP Yrityspankki toimii OP Ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta.</p> <p>OP Yrityspankilla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuaassa. OP Yrityspankki –konserniin kuuluvalla OP Vakuutuksella on Virossa vahinkovakuutustoimintaa harjoittava tytäryhtiö Seesam Insurance AS, jolla on sivuliikkeet Latviassa ja Liettuaassa.</p> <p>OP Ryhmä myy Baltiassa toimivan vakuutusyhtiönsä Seesam Insurance AS:n (Seesam) koko osakekannan Latvian ja Liettuan sivuliikkeineen Vienna Insurance Groupille (VIG). Kauppa kirjattiin osapuolten välillä on allekirjoitettu 18.12.2017.</p> <p>OP Ryhmän terveys- ja hyvinvointipalveluliiketoiminta on keskitetty OP Vakuutus Oy:n omistamaan, vuoden 2013 alussa toimintansa aloittaneeseen Pohjola Terveys Oy:hyn (entinen Omasairaala Oy). Valtakunnallista sairaalaverkosta rakennetaan Pohjola-nimellä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään kuuluvat yritykset harjoittavat pankki- ja vakuutustoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa.</p>

B.16.	Omistus ja määräysvalta	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki on OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan täysin omistama ja merkittävin tytäryhtiö.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on osuuskunta, jonka jäseninä voivat olla osuuspankkilaissa tarkoitettut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. OP Osuuskunnan omistavat osuuspankit.</p>												
B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (31.3.2017):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Luokituslaitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Vakaat</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table> <p>OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen tilanteen, sillä ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö OP Osuuskunta sekä jäsenpankit (mukaan lukien OP Yrityspankki) ovat vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.</p>	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat	Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät											
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat											
Moody's	P-1	Aa3	Vakaat											
B.18	Kuvaus yhteisvastuun luonteesta ja soveltamisalasta	OP Ryhmään kuuluvat jäsenluottolaitokset ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.												
B.19	OP Ryhmästä annettavat tiedot	OP Ryhmän tiedot sisältyvät kuhunkin B-jakson osatekijään ja tämän lisäksi ryhmään liittyvät riskitekijät on kuvattu kohdassa D.2.												

Jakso C – Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyypit ja lajit	<p>Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja</p> <p>Laji: Arvo-osuusmuotoinen</p> <p>Lainan tunnisteena oleva ISIN-koodi: FI4000322318</p>
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Laina lasketaan liikkeeseen rajatulle sijoittajajoukolle tarkoitettuna private placement –tyyppisenä joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla.

		Lainalle ei ole asetettu erillistä vakuutta.
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	<p>Korkosidonnainen rakenne: Korkotuotto perustuu kiinteään korkoon. Lainan kiinteä korko on 6 %. Korkotuoton maksu tapahtuu kertakorvauksena Lainan eräpäivänä.</p> <p>Osakesidonnainen rakenne: Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Koska Lainan Takaisinmaksettava määrä on muu kuin Nimellisarvo, riippuu sijoittajalle Takaisinmaksettavan määrän suuruus Kohde-etuuden arvonmuutoksen ja Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettujen muiden tekijöiden perusteella lasketusta Palautuskertomesta. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p> <p>Laina-aika ja Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt: Laina-aika on 20.6.2018 – 28.5.2019. Lainan pääoma ja tuotto maksetaan Takaisinmaksupäivänä ja Koronmaksupäivänä voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on Lainan eräpäivänä tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus.</p> <p>Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.</p>
C.10.	Tuoton johdannaisosio	<p>Mikäli sijoittaja myy Lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota.</p> <p>Jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainamuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella, Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon.</p> <p>Korkosidonnainen rakenne: Kiinteä korko</p> <p>Osakesidonnainen rakenne: Koska Lainakohtaisissa ehdoissa on Takaisinmaksettavan määrän suuruutta laskettaessa ilmoitettu, että soveltuva Palautuskerroin on Sääntö 4, voi sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osittain Kohde-etuuden arvon kehityksen perusteella.</p> <p>Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p>
C.11.	Listaus ja kaupankäynti	Lainaa ei listata.
C.15.	Kohde-etuuksien arvon vaikutus sijoituksen arvoon	<p>Lainan arvo määritellään Kohde-etuuden arvonmuutoksen ja valitun tuottorakenteen perusteella.</p> <p>Arvonkehitysrakenne ja Tuottorakenne löytyvät kohdasta C.10.</p>
C.16.	Johdannaisarvopapereiden päättymispäivä tai eräpäivä	<p>Jos Laina ei kohdistu ennenaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan Takaisinmaksupäivä.</p> <p>Lainan Takaisinmaksupäivä on 28.5.2019.</p>

C.17.	Arvopapereiden selvitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu Euroclear Finland Oy:ssä.
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopaperista saadaan tuottoa	Tuoton määrä riippuu Lainaan sovellettavasta tuottorakenteesta. Tuottorakenne löytyy kohdista C.9 ja C.10.
C.19.	Kohde-etuuden toteutushinta tai lopullinen arvostushinta	Kohde-etuuden lopullinen arvostushinta lasketaan arvopaperipörssin julkaiseman arvon perusteella.
C.20.	Kuvaus kohde-etuuden tyyppistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	Lainan Kohde-etuuden tyyppi: Osake Kohde-etuutta koskevia tietoja saa: www.nokia.com

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeeselaskijalle ominaisista riskeistä	<p><i>OP Yrityspankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla OP Yrityspankki -konserni ja OP Ryhmä toimii ja täten myös OP Yrityspankki -konsernin ja OP Ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</i></p> <p>OP YRITYSPANKKI -KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP Yrityspankki -konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekursien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa.</p> <p>Asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja luottokelpoisuus: Luottoriski on OP Yrityspankin merkittävin riski. OP Yrityspankki -konsernin luottosalkusta mahdollisesti realisoituvien arvonalentumisten arviointi on vaikeaa. Se riippuu monesta tekijästä, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä, asiakkaiden ja vastapuolien luottoluokitusten muutoksista, asiakkaiden luotonhoidosta tai maksukyvyyn muutoksista, vakuuksien realisointiarvoista, rakenteellisista ja teknologian muutoksista eri toimialoilla sekä ulkoisista tekijöistä, kuten lainsäädännön ja muun sääntelyn asettamista vaatimuksista.</p>

	<p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Yrityspankki -konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudelleen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana, jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla.</p> <p>Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: OP Yrityspankki -konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatilitteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin ja maksuvalmiusreservien tuottoihin.</p> <p>Systemiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille.</p> <p>Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla OP Yrityspankki -konserni toimii.</p> <p>OP Yrityspankin strategiaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmällä on ryhmätasoinen kesäkuussa 2016 vahvistettu strategia, jonka tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Jos OP Yrityspankki ei onnistu toteuttamaan OP Ryhmän strategiaa osaltaan menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimukseen liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyä, jossa myös vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin OP Yrityspankki -konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Lisäksi arvioidaan mahdollisuutta eriyttää keskuspankkitoiminnot OP Osuuskunnan täysin omistamalle tytäryhtiölle. Näiden järjestelyjen toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä. Mikäli nämä rakennejärjestelyt toteutettaisiin, niillä voisi olla vaikutusta OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>OP Yrityspankki -konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Yrityspankki -konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. OP Yrityspankki ei voi taata, että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuisivat. Mikäli OP Yrityspankki ei onnistuisi toteuttamaan mahdollisia yritysjärjestelyitään menestyksekkäästi, sillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Yrityspankki -konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys. OP Yrityspankki -konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa OP Yrityspankin luottokelpoisuusluokituksiin sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin.</p> <p>Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Yhteisliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen</p>
--	---

		<p>puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettiriskit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempaan tuottoon tai sijoitusten arvojen alentumisena.</p> <p>Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konserni toimii kattavasti säännellyllä toimialalla. OP Yrityspankki -konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuita sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tietyt OP Yrityspankki -konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten tai yhteenliittymän keskusyhteisön etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta.</p> <p>Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: OP Yrityspankin asiakkaiden tai vastapuolten kanteet OP Yrityspankia vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos OP Yrityspankin todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus OP Yrityspankin maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta.</p> <p>Veroriskijä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorjauksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa OP Yrityspankin kilpailukyvyyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta.</p> <p>OP RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariski, joista jäl-</p>
--	--	---

	<p>kimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP Ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Pankkitoimintaan liittyviä luottoriskejä: Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteita.</p> <p>Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP Ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP Ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Ryhmän sisäisen työnjaon mukaan OP Yrityspankki Oyj turvaa OP Ryhmän keskuspankkina OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuustarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.</p> <p>Systemiriski: Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useamman pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoituslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppojen selvityksestä.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia.</p> <p>Kilpailu: Rahoitus-, vakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP Ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP Ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän luottoluokitukseen sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: OP Ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty OP Yrityspankki -konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyden arviointiin.</p> <p>Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan</p>
--	---

		<p>eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin.</p> <p>Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkinariskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa.</p> <p>Strategiaan ja yrityskauppoihin liittyviä riskejä: Vaikka OP Ryhmä on edistynyt pankki- ja vahinkovakuutustoimintojen integroinnissa ja kasvattanut jatkuvasti asiakas- ja markkinaosuuttaan, ei voi olla varmuutta siitä, että se pystyy hyödyntämään liiketoimintojen integroimisen ja keskittämisetuohjelman tuottamat edut siten, että se tulevaisuudessa voi menestyksekkäästi myydä tuotteitaan ja palveluitaan asiakaskunnalleen. Jos OP Ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Säätelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP Ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja säätelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti säätely Suomessa ja Euroopan unionissa).</p> <p>Veroriskijä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta OP Ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.</p>
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	<p>Lainoihin liittyvät yleiset riskit</p> <p>Liikkeeseenlaskijariski: OP Yrityspankki ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli OP Yrityspankki julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Lainaan perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin OP Yrityspankin muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan.</p> <p>Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan Lainan markkina-arvoon ja/tai lopulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata Lainan arvioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.</p> <p>Tuottoriski: Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvopaperien historiallinen kehitys ole koskaan tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista.</p>

		<p>Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainaehtojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri Lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisin sijoituskohteisiin.</p> <p>Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonkehitys voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä.</p> <p>Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaikutus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon.</p> <p>Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon.</p> <p>Ennenaikainen takaisinmaksu:</p> <p>Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa.</p> <p>Koska Lainan Takaisinmaksettavaksi määräksi on Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettu Nimellisarvo kerrottuna Yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisella Palautuskertoimella, Liikkeeseenlaskija maksaa takaisin Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainan päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Laskenta-asiamies määrittää hyvän markkinatavan mukaisesti, mikä osuus kyseisestä markkina-arvosta on Lainakohtaisten ehtojen mukaista korkoa/Hyvitystä. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin. Takaisinmaksettavalle pääomalle eri kerry korkoa/Hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.</p> <p>Jos Laina maksetaan ennenaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Sijoittajan on huomioitava, että Liikkeeseenlaskija ei tarjoa sijoittajalle välinettä tai informaatiopaikkaa, jonka avulla sijoittaja pystyisi seuraamaan Suojausinstrumentin ylläpidosta mahdollisesti johtuvien kulujen kasvun muutosta. Täten sijoittaja ei välttämättä pysty ennalta arvioimaan Lainan ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtumista Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun johdosta.</p> <p>Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennenaikaisesti takaisin markkinahintaan perustuen, jos lainaehtojen korjaus ja/tai Kohde-etuuden korvaaminen tilanteessa, jossa on kyse Osakkeeseen tai sen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön kohdistuvasta mukauttamistoimenpiteestä, ei tuota taloudellisesti järkevää tai kohtuullista lopputulosta, joka kuvastaa mainittua tapahtumaa edeltävää tilannetta.</p> <p>Laskenta-asiamiehen tekemät muutokset: Liikkeeseenlaskija saattaa joutua tekemään markkinahäiriön seurauksena muutoksia Lainan ehtoihin, jotta Lainan tuotto voidaan määritellä, tai laskemaan Hyvityksen ennen muutosta voimassa olleiden arvojen perusteella. Jos lainaehtojen muutoksilla ei Laskenta-asiamiehen</p>
--	--	---

		<p>arvion mukaan saada aikaiseksi kohtuullista tulosta, joka kuvastaa markkinahäiriötä edeltävää tilannetta, Laskenta-asiamiehellä on oikeus korvata Kohde-etuus yhdellä tai useammalla uudella korvaavalla Kohde-etuudella.</p> <p>Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä: OP Yrityspankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmääritykseen, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteiden mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia.</p> <p>On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintäviikkauksen jäädessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, joka Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen.</p> <p>Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon.</p> <p>Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, Lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä.</p> <p>Liikkeeseenlaskijan kriisintarkaisumenettely: Lainoihin liittyy riski siitä, että Liikkeeseenlaskijan vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisintarkaisumenettelyssä Lainat saattavat joutua alaskirjauksen tai osakkeiksi muunnon kohteeksi, ja yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu ja mahdollisuus tukitoimiin ei mahdollisesti koske velkasitoumuksia, jotka muunnettaisiin osakkeiksi kriisintarkaisumenettelyssä. On myös mahdollista, että Lainojen takaisinmaksuaikaa pidennetään tai Lainan koron tai hyvityksen määrää muutetaan tai maksua siirretään. Kriisintarkaisumenettelyssä mahdollinen Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan luovutus tai myynti kriisintarkaisuvälineinä voivat vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyyn täyttää Lainasta johtuvat maksuvelvoitteet tai Lainan arvoon. Tällöin Lainan arvo-osuuden omistajalla on riski Lainaansa sijoitetun pääoman menettämisestä osittain tai kokonaan.</p> <p><i>Lainoihin liittyvät erityiset riskit</i></p> <p>Erityiset riskit liittyen korkosidonnaiseen lainaan</p> <p>Lainan tuotto perustuu kiinteään korkoon.</p> <p>Erityinen markkinariski liittyen Osakesidonnaiseen Lainaan</p> <p>Sijoittajan on huomioitava, että takaisinmaksettavan määrän suuruus riippuu Palautuskertoimesta, jonka suuruuden määräytymiseen vaikuttaa Kohde-etuuden arvonmuutos. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p>
--	--	---

		Osakesidonnaiseen lainaan liittyy riski markkinahäiriön tapahtumisesta. Laina- ehtoihin voidaan tehdä myös lainaehtojen korjauksia osakkeeseen liittyvän järjes- telyn tai toimenpiteen vuoksi. Mikäli lainaehtojen korjaukset eivät johda taloudel- lisesti järkevään tai kohtuulliseen lopputulokseen, joka kuvastaa osakkeeseen liit- tyvää järjestelyä tai toimenpidettä edeltävää tilannetta, Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan enneaikaisesti takaisin.
D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen ja on mahdollista, että Kohde-etuuden ar- vonmuutos on sellainen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.

Jakso E – Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlasku on osa Pankin varainhankintaa.
E.3.	Kuvaus tarjouseh- doista	Liikkeeseenlaskupäivä: 20.6.2018 Merkintäaika: 18.5.2018 – 15.6.2018 klo 14.00 asti Merkintäpaikka: OP Yrityspankki Oyj Laina-aika: 20.6.2018 – 28.5.2019 Takaisinmaksupäivä: 28.5.2019 Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina Lainan pääoma: 4.565.000 euroa Velkakirjan nimellisarvo: 1.000 euroa Minimimerkintä: 5.000 euroa Velkakirjojen määrä: 4.565 Merkintäkurssi: 97,70 Merkintöjen maksuaika: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla. Merkintäsitoumukset: Ei
E.4.	Kuvaus kaikista liik- keeseenlaskuun /tar- joukseen liittyvistä olennaisista intres- seistä, mukaan lu- kien eturistiriidat	Liikkeeseenlaskijan tietojen mukaan Lainassa ei ole olennaisia intressiristiriitoja. Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama tahon, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaski- jan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvel- voitteiden määrään. Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukai- sesti.
E.7.	Arvioidut kustan- nukset, jotka liik- keeseenlaskija tai	Tehdystä merkinnästä ei veloiteta merkintäpalkkiota.

	tarjoaja veloittaa sijoittajalta	<p>Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.</p> <p>Edellä mainittujen kulujen lisäksi sijoittajilta ei peritä merkinnän yhteydessä muita kuluja.</p>
--	----------------------------------	--